

mijn plek **Amsterdam**

Hanna Bervoets **Job Cohen** Leo Blokhuis **Glennis Grace** Jeroen Pauw **Johannes van Dam** Tygo Gernandt
Ellen Hoog Youp van 't Hek **Lange Frans** Maryam Hassouni **Peter Beense** Kluun **Humberto Tan** Marte
Röling **Bennie Muller** Reinbert de Leeuw **Nilgün Yerli** Frans Molenaar **Ivo Niehe** Nalden **Gerdi Verbeet**
Joop Rooze **Huub Oosterhuis** Isis van der Wel **Bernard Welten** Richard Witschge

[illegible]

mijn plek
Amsterdam

mijn plek **Amsterdam**

Tekst **Edo van der Goot en Robert Koster**
Fotografie **Chris Heijmans**

Uitgeverij Xanten
Utrecht
2013

© copyright: 2013, Edo van der Goot en Robert Koster

Voor overname kunt u contact opnemen met Uitgeverij Xanten
Adelaarstraat 43, 3514 CB Utrecht

Tekst	Edo van der Goot en Robert Koster
Fotografie	Chris Heijmans
Foto Huub Oosterhuis	Wessel de Groot
Foto Eberhard van der Laan	Mirande Phernambucq
Foto omslag	Nationale Beeldbank / Jeewee

Ontwerp	Things To Make And Do, Den Haag
Boekverzorging	Uitgeverij Xanten, Utrecht
Drukwerk	Proost, Turnhout België

ISBN 978-94-91446-06-1

NUR 401

www.uitgeverij-xanten.nl

Inhoud

Voorwoord	6
Hanna Bervoets	8
Job Cohen	12
Leo Blokhuis	16
Glennis Grace	20
Jeroen Pauw	24
Johannes van Dam	28
Tygo Gernandt	32
Ellen Hoog	36
Youp van 't Hek	40
Lange Frans	44
Maryam Hassouni	48
Peter Beense	52
Kluun	56
Humberto Tan	60
Marte Röling	64
Bennie Muller	68
Reinbert de Leeuw	72
Nilgün Yerli	76
Frans Molenaar	80
Ivo Niehe	84
Nalden	88
Gerdi Verbeet	92
Joop Rooze	96
Huub Oosterhuis	100
Isis van der Wel	104
Bernard Welten	108
Richard Witschge	112
Tips voor toeristen	116
Kaart	120
Dankwoord	122

Voorwoord

‘Ik wilde dat ik niet in Amsterdam woonde, dan ging ik erheen met vakantie,’ zei ras-Amsterdammer en schrijver Gerard Stigter ooit. Er spreekt een verlangen uit om de stad met ongetrainde zintuigen te ervaren. Want in het voorrecht van elke Amsterdammer, schuilt tegelijkertijd zijn risico. Als je niet oppast, valt de rijkdom je niet meer op en neem je Amsterdam voor lief. Terwijl we het hier natuurlijk hebben over een van de mooiste, meest veelzijdige steden van de wereld. Weidse parken worden afgewisseld met kleine steegjes, de charmante grachten voeren langs eigenzinnige pleinen. Aan het IJ weerspiegelen grote fonkelnieuwe gebouwen de oude werven. Het zuiden van de stad alleen al kent al drie totaal verschillende buurten met de Zuidas, Oud-Zuid en Zuidoost. Een opsomming doet geen recht aan wat Amsterdam te bieden heeft, maar het geeft een kleine indruk van zijn veelzijdigheid. Ik draag vooral deze veelzijdigheid een zeer warm hart toe. Als burgemeester heb ik het voorrecht om op vele plekken in de stad te worden uitgenodigd. Onderdeel van het ambt is dat de stad bijna automatisch zich in al zijn facetten aan je presenteert. Eens in de zoveel tijd word ik weer verrast door een voor mij tot dan toe onbekend juweeltje. Maar ook naar mijn bekende plekken zoals het Stadhuis, de ambtswoning en mijn oude buurtje in West probeer ik met ongeofende ogen te kijken. Daar moet je jezelf soms toe dwingen, weet ik uit ervaring. Maar dan vallen ineens weer prachtige en opmerkelijke details op. Want Amsterdam zit vol met verborgen schatten. Daarom is een boek als dit zo leuk. Je leent de ogen van een ander, waardoor je blik wordt herzien. Een mooie manier om de diversiteit van de stad in kaart te brengen, die doet realiseren wat we hier in huis hebben. Zo kunnen we in Amsterdam wonen en toch elke dag een beetje met vakantie zijn.

Eberhard van der Laan

Burgemeester van Amsterdam

Hanna Bervoets

Amsterdam, 1984

Schrijfster, columniste

Café de Pont, Buiksloterweg 3-5

“Ik ga nooit op zoek naar inspiratie, daar loop ik in Amsterdam gewoon tegenaan”

AMSTERDAM-NOORD

Wat gek is, en veel mensen weten dit niet, is dat Amsterdam-Noord het stadsdeel is waar de meeste mensen wonen. Er wonen ook erg veel verschillende mensen en die diversiteit is juist zo leuk. Er zijn ook veel verschillende soorten buurten, je hebt buurten die heel landelijk zijn maar ook stukken waar alleen maar flats staan. Amsterdam-Noord is ook Amsterdam, maar het is totaal anders. Noord is echt van mij, ik zie het ook los van de stad. Vier jaar geleden ben ik hiernaartoe verhuisd vanuit het centrum van de stad, nu vind ik de binnenstad opeens heel druk.

Amsterdam-Noord is ooit heel snel uit de grond gestampt om achterstandsgezinnen vanuit het centrum naar de andere kant van het water te verhuizen. Er zijn mede daarom vandaag de dag nog veel mensen in Noord die het moeilijk hebben. Ik heb echter niet het idee dat ik met mijn schrijven iets voor ze kan betekenen. Mensen die het moeilijk hebben zitten echt niet op een column van mij te wachten. Als ik iets zou willen bijdragen op sociaal vlak, dan zou ik eerder gaan helpen met het uitdelen van eten aan daklozen. Ik zie mijn schrijven als een extraatje voor de mensen, niet als iets fundamenteels.

Aan het einde van de jaren tachtig haalde Amsterdam veel studenten naar Noord met bijbehorende faciliteiten. Inmiddels zijn er hier veel hippe uitgaansgelegenheden en met het nieuwe filmmuseum hebben we er een mainstream trekpleister bij. Je kan dus wel stellen dat in Amsterdam-Noord door de jaren heen het nodige is veranderd.

DE PONT

Als ik de pont neem ben ik opeens in een heel andere wereld, dan ben ik opeens goed gekleed, zie ik mijn vrienden en doen we hippe dingen. Hier loop ik vaak in een joggingpak over straat en ligt de focus vooral op het schrijven. Ik hou heel erg van mijn vrienden en uitgaan, maar ik ben ook heel blij met de rust, privacy en kalmte van Amsterdam-Noord. Ik zou niet snel weer aan de andere kant van het water gaan wonen; ik moet in 2014

mijn huidige woning verlaten, maar dan zoek ik wel een andere woning in Amsterdam-Noord. De reis naar de andere kant van het water is ook altijd weer een leuk extraatje, ik zie het echt als een bonus. Het is de laatste jaren wel steeds drukker geworden op de pont door het toenemende aantal hotspots, zoals het nieuwe filmmuseum.

Als ik vanaf Noord de pont neem naar het centrum heb ik toch een beetje het idee alsof ik onderweg ben naar een eiland. Amsterdam is ook eigenlijk een eiland en het is niet, zoals vaak wordt gezegd, representatief voor de rest van Nederland. Vooral onder de hippe mensen hier in de stad zijn er vele die zich meer verwant voelen met een bepaalde wijk in New York dan met de rest van Nederland. Het is dan ook niet zo dat Amsterdam een kleine versie van Nederland is, helemaal niet juist. Maar het blijft wel een stad waar je ontzettend veel kunt doen en waar veel leuke feestjes zijn. Ik heb dan ook al in veel verschillende gemoedstoestanden op de pont gestaan. Je zou kunnen zeggen dat ik in de pont een vriend heb gevonden waarmee ik inmiddels heel wat heb gedeeld.

INSPIREREND

- 10 Het is voor mij zo vanzelfsprekend dat ik uit Amsterdam kom, dat ik weleens vergeet waar ik woon. Voor mensen die verhuizen naar Amsterdam is het een grote stap. Ik ben niet zo bezig met de stad en het besef waar ik woon, maar als je hiernaartoe verhuist ben je je daar veel meer van bewust, denk ik. Ik ben bijvoorbeeld heel slecht in straatnamen, terwijl mensen van buiten Amsterdam die hiernaartoe zijn verhuisd daar weer veel beter in zijn. Ik weet wel dat ik echt gek ben op deze stad en het ook belangrijk vind dat men het gezellig heeft met elkaar. Wat dat betreft heb ik wel het gevoel dat Amsterdam langzaam steeds homogener aan het worden is, in tegenstelling tot veel berichten uit de media. Veel vrienden van mij kopen tegenwoordig huizen in Amsterdam-West en -Oost, dat zijn wijken waar jonge mensen tot voor kort niet zo snel een huis zouden kopen. Het is ook zo'n lekkere gekke stad. In de zomer of bij de eerste zonnestralen vind ik het ontroerend om te zien hoe men direct met z'n allen de terrassen op gaat. Ik vind Amsterdam in alle seizoenen mooi en een absolute inspiratiebron. Lang geleden toen ik net een column had werd mijn fiets gestolen, toen kon ik mooi een stuk schrijven dat met verlies te maken had. Ook de supermarkt is vaak een inspiratiebron geweest. Iedereen heeft zich bijvoorbeeld weleens geërgerd aan iemand in de rij voor de kassa. Inmiddels is mijn fiets meerdere keren gestolen en kan ik daar niet nog een verhaal over schrijven, datzelfde geldt voor de supermarkt. Toch voorziet de stad mij altijd weer van nieuw materiaal. Ik ben ook nooit op zoek naar inspiratie, daar loop ik in Amsterdam gewoon tegenaan.

MET WELKE STAD IS AMSTERDAM HET BEST TE VERGELIJKEN?

New York lijkt in veel opzichten wel op Amsterdam, vooral het uitgaan en de vele kleine bijzondere feestjes.

WAT IS JE FAVORIETE AMSTERDAMSE WOORD?

Misschien dat ik tegen wil en dank ambassadeur van het woord word, maar ik ga voor het woord 'skank'. Dat staat een beetje voor ordinair of armoedig. Het woord wordt nu veel gebruikt in mijn omgeving, over een tijdje zal daar vast wel weer iets anders voor in de plaats komen.

WIE OF WAT VERTEGENWOORDIGT AMSTERDAM HET BEST?

De Savoy Bar bij het Rembrandtplein, daar komt Amsterdam 's nachts samen. Junks, studenten en yuppen komen daar allemaal nog een laatste drankje doen. Je treft daar het residu van het uitgaansleven.

WAT IS JE EERSTE HERINNERING AAN DE STAD?

Ik ging vroeger wekelijks met mijn ouders naar Artis. We mochten per keer drie dieren kiezen om te gaan bekijken. We hadden een abonnement, dus het zou zonde zijn als we alles in één keer zouden zien.

Haarlem, 1947

Oud-burgemeester van Amsterdam (2001-2010)

Standbeeld van Spinoza, Zwanenburgwal

Job Cohen

“Het had slechter met de stad kunnen aflopen na de moord op Van Gogh”

VRIJHEID EN TOLERANTIE

Het standbeeld van Spinoza staat op een typisch Amsterdamse plek, een prachtige ligging zo aan de Amstel. Water is ongelooflijk belangrijk voor Amsterdam. Je kijkt uit over typisch Amsterdamse huizen met versierde gevels op een mooi centraal punt in de stad. Ik vind het mooi dat dit beeld er is gekomen, omdat Spinoza veel vertegenwoordigt waar Amsterdam voor staat, namelijk voor vrijheid en tolerantie. De tekst op het beeld, ‘Het doel van de staat is de vrijheid’, is prachtig gezegd. Je wilt namelijk dat de staat mensen de gelegenheid geeft om zich zo vrij mogelijk te kunnen ontwikkelen. Je kunt zeggen dat het een andere vertaling is van ‘de boel bij elkaar houden’.

Amsterdam is al eeuwen een stad van immigranten, mensen komen van heinde en verre hiernaartoe. Wat je uiteindelijk wilt, is dat al die verschillende mensen zoveel mogelijk zichzelf kunnen zijn en zich blijven ontwikkelen, met als doel zoveel mogelijk vrijheid voor het individu zonder anderen in de weg te zitten. Het beeld staat ook onder de werkkamer van de burgemeester en aan de periode dat ik burgemeester was bewaar ik goede herinneringen. Kortom: dit is de perfecte plek voor mij. Ik heb Amsterdam altijd een geweldige stad gevonden en ik voelde me vanaf het moment dat ik hier woonde direct thuis. Ik had hier al een appartement voordat ik burgemeester was en nog in Maastricht woonde en werkte. Amsterdam is ook een heel bijzondere stad, het heeft echt iets om hier rond te lopen en het gevoel te hebben: dit is mijn stad.

Mensen voelen zich als een magneet tot Amsterdam aangetrokken. Hier denken ze dat waar ze goed in zijn tot ontwikkeling te kunnen brengen, zonder daarbij te worden gehinderd door wat andere mensen van hun vinden. Een gemeenteraadslid zei ooit: ‘Je kan heel veel in Amsterdam, maar niet alles.’ Daar sluit ik mij graag bij aan. Amsterdammers doen sowieso wat ze zelf willen, daar zijn ze eigenwijs genoeg voor, dat leeft hier heel sterk. Mensen die van buiten komen nemen dat eigenwijze ook direct over.

DIVERSITEIT

Amsterdam kent veel verscheidenheid, niet alleen in mensen en cultuur, je ziet ook veel gekkigheid, ideeën en creativiteit. Neem bijvoorbeeld Fabiola, een man die zich kleepte in vrouwelijke, uitbundige en kleurige kleren. Tot zijn dood kwam hij op plaatsen waar iets te doen is en dat vond iedereen een vertrouwd beeld. Ik heb het gevoel dat die diversiteit in Amsterdam betrekkelijk normaal gevonden wordt, al zijn de spanningen tussen bevolkingsgroepen sinds 2001 wel toegenomen.

Amsterdam kent een flinke categorie mensen uit Turkije, Marokko en andere landen waar de Islam een belangrijke factor is in het dagelijks leven. Op een rare manier speelt criminaliteit van met name jongeren van Marokkaanse afkomst daar een rol in, dat maakt het allemaal niet makkelijker. Desalniettemin worden verschillen in het algemeen wel geaccepteerd, al moeten spanningen niet ontkend worden. Zo is het treurig om te constateren dat de Joodse gemeenschap zich niet lekker voelt bij het antisemitisme in Amsterdam; ik denk dat er altijd aan gewerkt moet worden om dat tegen te gaan. Antisemitisme is nooit echt helemaal weggeweest, hoogstens een beetje minder geworden. Er zit altijd een golfbeweging in de mate van tolerantie. Het jaar 2000 was een hoogtepunt met de Gay Games. De moord op Theo van Gogh was een dieptepunt. Het is echt verschrikkelijk wat er toen is gebeurd, maar het had slechter met de stad kunnen aflopen. Het was een markeringspunt dat de spanningen groter heeft gemaakt. Over het geheel genomen gaat men in Amsterdam beter met spanningen om dan elders in Nederland, al zijn daar natuurlijk uitzonderingen op en soms zijn die uitzonderingen ook fors. Ik heb mijn best gedaan om de spanningen weg te nemen. Of me dat gelukt is weet ik niet, ik heb in ieder geval van veel mensen gehoord dat zij blij waren dat ik burgemeester was in de tijd dat die spanningen oplaaide.

Mijn redenering was altijd: de Islam heeft een plek in ons land, of je het nu leuk vindt of niet. Dan kun je maar beter proberen de Islam ook écht een plek te geven. Niet op het gebied van geloof, want daar moet je als overheid wegblijven, maar op het gebied van cultuur kan dat wel. Ik heb mij daarom hard gemaakt voor Marhaba, een islamitisch cultuurcentrum. Helaas is dat er nooit gekomen, er was te weinig helderheid en er heerste onderlinge verdeeldheid bij degenen die de leiding zouden krijgen. Uiteindelijk kom je weer terug op tolerantie en respect, de begrippen die Spinoza in de zeventiende eeuw ook hoog in het vaandel had staan en al eeuwenlang een traditie vormen in Amsterdam. Ik denk wel dat ik als burgemeester erin geslaagd ben die begrippen door te geven.

BURGEMEESTER

Mijn hoogtepunt als burgemeester was het sluiten van het huwelijk tussen prins Willem Alexander en Máxima. Ik was net een jaar in functie en mocht al direct zoiets bijzonders doen. Een ander hoogtepunt betrof de eerste vier huwelijken van mensen met hetzelfde geslacht ooit op 1 april 2001. Als staatssecretaris was ik verantwoordelijk voor het tot stand komen van de desbetreffende wet; het was het laatste waar ik als staatssecretaris aan werkte. Op de dag dat die wet in werking trad, heb ik direct die huwelijken gesloten.

Ik keek altijd erg uit naar 29 april, de dag vóór Koninginnedag. Ik mocht dan als burgemeester lintjes uitdelen aan burgers vanwege allerlei verdiensten. Het leuke was dat ik over mensen uit alle hoeken van de samenleving een verhaaltje mocht vertellen waarom zij een lintje kregen. De enorme verscheidenheid van wat er allemaal gebeurt in zo'n stad, waar mensen goed in zijn of wat zij voor elkaar overhebben, was iedere keer weer een feest om te zien en geeft een mooi caleidoscopisch beeld van de bevolking. Ik heb gemerkt dat Amsterdammers het hart op de tong hebben. Je moet ze niet de les lezen, maar ze hebben een hart van goud.

MET WELKE STAD IS AMSTERDAM HET BEST TE VERGELIJKEN?

Met New York, dat is een beetje het kind van Amsterdam. Daar heersen dezelfde tolerantie, creativiteit en handelsgeest die je ook in Amsterdam hebt. Veel Amsterdammers voelen zich heerlijk in New York, andersom is dat ook zo.

WAT IS JE FAVORIETE AMSTERDAMSE WOORD?

'Pikketanissie' vind ik een leuk Amsterdams woord. Dat is een ander woord voor borreltje.

WIE OF WAT VERTEGENWOORDIGT AMSTERDAM HET BEST?

De binnenstad, die is uniek. Een schitterend bewaarde schat uit het verleden die tot op de dag van vandaag staat te stralen. Ik vind het daarom ook mooi dat de binnenstad op de werelderfgoedlijst van de Verenigde Naties staat.

WAT IS JE EERSTE HERINNERING AAN DE STAD?

De Bijenkorf. Ik ging vroeger als ventje van zes met mijn ouders in de paasvakantie altijd naar Amsterdam, en dan als eerste naar de Bijenkorf.

Leo Blokhuis

Zevenbergen, 1961

Muziekkenner

Café Edel, Postjesweg 1

“Amsterdam is van mij en ik ben van Amsterdam”

DE BAARSJES

Het is lastig om één specifieke plek aan te wijzen in Amsterdam als mijn favoriete plek. Mijn eerste keus was eigenlijk Paradiso, maar dat is wat obligaat en toch enigszins werkgerelateerd, omdat mijn leven voor een groot deel draait om muziek. Daarom heb ik uiteindelijk voor Café Edel gekozen. Het is een plek waar ik me kan ontspannen en die ook nog eens op een bescheiden manier flirt met de muziekwereld, omdat er in het weekend vaak optredens zijn van singer-songwriters. Daarnaast heeft men hier een aantal van mijn playlists overgenomen en luister ik hier regelmatig naar mijn eigen muziek. Dat het op loopafstand van mijn huis is speelt ook een belangrijke rol. Het gebouw zelf heeft lange tijd niet echt een functie gehad in de wijk. Mijn vrouw en ik hoopten stiekem al langer dat er een café met een terras op deze plek zou komen. Het is ook een prettige buurt om te wonen, je bent binnen een paar minuten op de ringweg met de auto en het is slechts een paar minuten fietsen naar het centrum. Er wonen hier ook veel vrienden, bekenden en mensen uit de muziekwereld.

Deze wijk, de Baarsjes, was tot een aantal jaren geleden zwaar in verval, een probleemwijk noemden ze het geloof ik ook. Dat is nu helemaal anders. Die lelijke kunststof kozijnen die ze in de jaren zeventig hebben geplaatst en ook de vele schotelantennes zijn gelukkig uit het straatbeeld verdwenen. Ook de Kinkerstraat zie je opknappen. Je hoeft nu ook niet meer voor een delicatessenzaak of een leuk koffietentje naar de Jordaan of het centrum, dat heb je tegenwoordig ook allemaal hier in de buurt. Het leuke is wel dat de kleine winkeltjes met fruit en buitenlandse delicatessen niet zijn verdwenen. Als ik couscous ga maken dan loop ik graag naar de Marokkaanse slager om de hoek die daar de perfecte spullen voor in huis heeft.

MUZIEK

In mijn boek City to City heb ik een hoofdstuk gewijd aan Den Haag, wat betreft muziek heb ik een fascinatie voor die stad. Amsterdam had altijd al veel meer dan alleen muziek

en springt er daarom op dat gebied minder uit dan Den Haag. Amsterdam heeft natuurlijk wel een rijke geschiedenis op muziekgebied en ook zeker wel een eigen geluid. De gitaar-rock is er altijd groot geweest met bands zoals de Tröckener Kecks, Claw Boys Claw en Fatal Flowers. De Jordaneze muziek mogen we natuurlijk niet vergeten en is eigenlijk de echte volksmuziek van Amsterdam. De liederen van onder andere André Hazes zijn eigenlijk de opvolger van 'Altijd is Kortjakje ziek', het zijn liedjes die we met z'n allen zingen. Wat zo interessant is aan de muziek uit de Jordaan, is dat deze zich heeft vermengd met Italiaanse opera. De Italiaanse ijsverkopers en marktkooplui zongen vroeger opera op straat en zijn van grote invloed geweest op bijvoorbeeld Willie Alberti en Johnny Jordaan. Het feit alleen al dat Willy van achteren Alberti heet zegt genoeg, zijn echte achternaam is tenslotte Verbrugge. Het belcanto zingen, de grootse en meeslepende liederen, dat kon André Hazes natuurlijk als geen ander. Als je je er een beetje in verdiept dan kom je erachter hoe ontzettend veel leuke muziek er uit Amsterdam komt. Daarnaast ben ik voor altijd verbonden aan deze stad, omdat het beste optreden dat ik ook heb gezien in Paradiso is geweest. Ik had voor mijn gevoel aan het eind van het optreden van Radiohead nog steeds hetzelfde biertje in mijn hand als aan het begin, een waanzinnig optreden was dat.

PERFECT DAGJE AMSTERDAM

Fietsen in Amsterdam is het leukste wat er is. Dan voel ik gewoon dat deze stad van mij is en dat ik van deze stad ben. Als je niet uit Amsterdam komt of als je er niet woont, dan zet je je auto ergens neer en ga je met de tram of lopend naar waar je moet zijn. Vervolgens moet je ook altijd dezelfde route terug nemen om weer bij de auto te komen. Een fiets is het perfecte vervoermiddel voor in de stad en geeft een enorm gevoel van vrijheid. De fiets maakt ook zeker deel uit van een perfecte dag in Amsterdam. Het maakt niet uit waar je ter wereld op vakantie bent geweest, als je weer terug bent in Amsterdam en je fietst door de stad, dan voelt dat toch heel bijzonder. Steden zoals Florence en New York zijn magisch en ook Amsterdam hoort zeker in dat rijtje thuis. Dat mooie en fijne van Amsterdam heeft naar mijn idee mede te maken met het relatief grote centrum. In andere grote steden moet je vaak grote afstanden afleggen naar een specifieke wijk of een bepaald punt. In Amsterdam heb je gewoon één prachtig groot centrum waar alles is te vinden en waar je alles kunt doen. Iets anders leuks voor een perfecte dag Amsterdam is water. Water maakt een stad altijd spannender en leuker en het geeft ontzettend veel sfeer. Ik heb een bootje voor de deur liggen en met een paar minuten ben je op het IJ, dat is echt te gek. Amsterdam is gewoon zo'n ongelooflijk complete stad.

MET WELKE STAD IS AMSTERDAM HET BEST TE VERGELIJKEN?

Met San Francisco. Met name de sfeer en het gevoel van vrijheid dat daar ook heerst, herken ik heel erg.

WAT IS JE FAVORIETE AMSTERDAMSE WOORD?

Het leuke is dat Amsterdammers in het woord 'schitterend' vaak de laatste letter 'e' vervangen voor de letter 'o'. Het woord 'schitterond' is daarom voor mij typisch Amsterdams.

WIE OF WAT VERTEGENWOORDIGT AMSTERDAM HET BEST?

Dat is dan toch Paradiso. Voor mij, en ik denk voor vele anderen, is Paradiso lange tijd hét uithangbord voor Amsterdam geweest. Paradiso is ook tot diep in de Verenigde Staten een begrip.

WAT IS JE EERSTE HERINNERING AAN DE STAD?

Toen ik zeven jaar oud was gingen we vanuit Wezep met de familie op vakantie naar Bergen aan Zee. We gingen toen een dag met de auto naar Artis. Het feit dat mijn vader niet de beste chauffeur van Nederland was maakte het extra bijzonder en spannend.

Amsterdam, 1978

Zangeres

Café Daalder, Lindengracht 90-huis

Glennis Grace

“Jordanezen en echte Amsterdammers houden niet zo van verandering”

HISTORIE IN DE JORDAAN

Als kind was ik altijd op straat te vinden met vriendjes en vriendinnetjes. Hele dagen was ik buiten, in de speeltuin of bij vriendjes en vriendinnetjes thuis. We waren toen een hele hechte club kinderen. Als er nieuwe kinderen in de buurt kwamen wonen, dan werden ze altijd even getest. Kijken of ze tegen een stootje konden, zeg maar. Kwamen ze succesvol door de test dan mochten ze meespelen hier in de Jordaan. Nu willen de allerrijksten hier wonen, maar als je hier vroeger opgroeide was je voor veel mensen schorem.

Mijn kinderen zullen niet zo opgroeien op straat als ik dat heb gedaan, dat kan tegenwoordig niet meer. Niet alleen in Amsterdam maar in heel Nederland kun je je kind niet zomaar loslaten. Ik vind het wel jammer dat ik ze dat niet kan geven. Er is nu ook minder sociale controle. Als ik vroeger niet voorbij de Lindenstraat mocht komen, dan kreeg mijn moeder het direct te horen als ik stiekem al bij de Boomstraat was. Die tijd heeft me heel veel geleerd, je kunt me streetwise noemen.

Mijn moeder is een rasechte Jordanese. Mijn vader komt van de Antillen, die is hier niet geboren. Hij is hier op z'n eenentwintigste komen wonen. Wij waren de eerste gekleurde kinderen in de buurt. Dat viel wel op natuurlijk. De mensen hier in de Jordaan gaven daar gelukkig niet zo om en deden totaal niet moeilijk. Maar mijn roots in deze buurt, gaan dus ver terug. Mijn opa had hier vroeger zelfs een kruidenierswinkel. Mijn opa en oma hebben me de mooiste verhalen verteld over de Jordaan. Wat de Jordaan uniek maakt? Dat is heel persoonlijk, het is meer een gevoel. Het is natuurlijk vooral mijn jeugd, hier kom ik vandaan.

VERANDERING IN DE BUURT

De Jordaan is een aparte buurt, wel een echte Amsterdamse buurt. Daar zijn er niet heel veel van. Woon je in Amsterdam-Noord, dan ben je eigenlijk geen echte Amsterdammer.

Er kwamen hier vroeger heel weinig toeristen, dat is nu anders. Met hele hordes tegelijk lopen ze door de buurt. Naast de toeristen heb je nu ook de yuppen en de studenten. Hoewel het hart van de buurt nog steeds bestaat uit Jordanezen, is het wat meer gemengd. Dat botst ook weleens met elkaar. De jongere generatie die hier is komen wonen klaagde bijvoorbeeld over het geluid van de kerkklokken, ze vonden dat men die niet meer mocht luiden. Belachelijk, voordat je naar de Jordaan verhuist weet je dat die kerk daar staat. Die kerk staat daar al heel wat jaartjes, al voordat die mensen überhaupt werden geboren.

Jordanezen en echte Amsterdammers houden niet van te veel verandering. Sommige dingen moeten gewoon blijven zoals ze zijn, die moet je als gemeente niet gaan veranderen puur vanuit een economisch oogpunt. Parkeermeters bijvoorbeeld, toen die er kwamen woonden hier nog heel veel mensen met weinig geld. Een buurtbewoner heeft toen alle parkeerautomaten gevuld met purschuim uit protest tegen de parkeermeters en de hoge tarieven. Degene die dat deed was overigens zelf een agent, dat mag ik inmiddels wel verklappen.

22 Als ik burgemeester was zou ik iets doen aan de overlast door fietsers, die lui denken echt dat de stad van hun is. Levensgevaarlijk af en toe, vooral nu men van die hippe bakfietsen heeft. En geef hangjongeren een plek, jaag ze niet de stad uit of de criminaliteit in. Ik zou meer vergunningen geven en makkelijker. Iets zoals het Jordaanfestival zou gewoon moeten kunnen blijven bestaan, maar ook op dat gebied doet de gemeente ieder jaar moeilijker. Nog even en het kan niet meer doorgaan, dat zou echt heel jammer zijn. Rondom zo'n festival trommelt iedereen elkaar op om ook te komen. Het is als een soort reünie van Jordanezen. Echt iets wat ons bindt. Dat mag natuurlijk niet verdwijnen.

VAN GLENDA NAAR GLENNIS

Wie mijn artiestennaam heeft bedacht weet ik eigenlijk niet. Dat zou best weleens mijn moeder kunnen zijn, of misschien was ik het toch zelf. Die naam heb ik al zo lang en ik ben al zo lang met muziek bezig. Voor het grote publiek ben ik relatief laat doorgebroken, terwijl ik al mijn hele leven bezig ben met zingen en performen. Toen ik zes was ben ik al bij een concert in de buurt op het podium geklommen en heb de microfoon gepakt en ben gaan zingen. Ik vergat alles om me heen en had helemaal niet door dat er een heleboel mensen stonden te kijken. Ze vonden het zo leuk dat ik, nadat ik het aan mijn moeder had gevraagd, mee mocht doen aan de zangwedstrijd de volgende dag. Toen werd ik nog tweede ook.

Ik was nooit een meisje dat goed kon leren, ik droomde maar een eind weg. Ik heb wel altijd een doel gehad: zingen. Mijn moeder vertelde me: 'Als je niet verder gaat studeren, dan moet je iets kiezen wat je leuk vindt en waar je je hart en ziel in kan leggen.' Mijn moeder heeft altijd achter me gestaan en me gesteund in mijn keuzes. Het krijgen van een kind heeft me wel veranderd, daarnaast ben ik ook door schade en schande wijs geworden. Ik heb echter altijd een gevoel gehad dat alles een reden had en mijn tijd nog wel zou komen. Geen arrogantie maar gewoon vertrouwen. En vooral doorzetten en je

niet van de wijs laten brengen, misschien zit daar ook wel een stukje Amsterdamse mentaliteit in.

Nu ik bekend ben door het zingen gedraag ik me niet opeens als een diva hoor, dat zou de buurt overigens ook niet tolereren. Danny de Munk is ook een echte Amsterdammer, die was echt zwaar plat. Maar toen hij opeens musicals ging doen voor Joop van den Ende moest hij ABN praten, dat vonden we in Amsterdam helemaal niets. Ik weet nog dat we echt kwaad op hem waren. Voordat ik mijn eerste nummer 1-hit had, werd me vaak verteld dat ik moest werken aan mijn accent. Toen ik opeens die hit had, maakte het niet meer uit dat ik plat praatte. Dat was wel gek om te merken. Als ik ooit een nummer ga schrijven over Amsterdam, dan zou het gaan over het niet verloochenen van je afkomst en blijven wie je bent, een Amsterdammer.

MET WELKE STAD IS AMSTERDAM HET BEST TE VERGELIJKEN?

Met New York. Ik ben er één keer geweest, en kreeg hetzelfde gevoel als ik hier heb. Daar zie je ook veel wijken met een eigen identiteit. Maar bovenal toch vanwege de mensen en de sfeer.

23

WAT IS JE FAVORIETE AMSTERDAMSE WOORD?

'Kolere'. Echt Amsterdams, dat gebruik ik te pas en te onpas. Je kan het op verschillende manieren zeggen. Tegen vrienden op een feestje, maar ook als het menens is. Dat maakt het zo leuk.

WIE OF WAT VERTEGENWOORDIGT AMSTERDAM HET BEST?

Het Anne Frank Huis. Dat staat voor zó veel. Familie van mij woonde vroeger tegenover de familie Frank. Mij zijn de verhalen verteld van hoe ze werden meegenomen. Verschrikkelijk natuurlijk, maar extra bijzonder als je nu ziet wat ze heeft achtergelaten.

WAT IS JE EERSTE HERINNERING AAN DE STAD?

De straat, het spelen met de kinderen uit de buurt.

Tips voor toeristen

Wat moet een toerist volgens de Amsterdammers gaan zien of doen in de stad?

116

HANNA BEROETS

Een toerist moet naar Café Restaurant Noorderlicht gaan in Amsterdam-Noord bij de NDSM-werf. Daar krijgen toeristen een bijzonder en nog weinig belicht stuk van Amsterdam te zien.

JOB COHEN

Een toerist moet vooral de nieuwe IJ-oeveren gaan bekijken. Een voorbeeld voor de hele wereld hoe je een oude haven die geen dienst meer doet, transformeert naar een modern deel van de stad. Toen ik begon als burgemeester was er nog niet zoveel, nu is het er echt prachtig.

LEO BLOKHUIS

Toeristen moeten de musea bezoeken, het is echt niet normaal hoeveel er te zien is in de grotere musea van de stad. Inmiddels zijn de meeste gelukkig weer toegankelijk voor publiek.

GLENNIS GRACE

De rondvaartboten, echt heel bijzonder. Maar ook een keer met de bus en misschien zelfs met de fiets. Als je maar op een leuke en comfortabele manier de stad kunt bekijken.

JEROEN PAUW

Ik hoop dat toeristen zien dat Amsterdam een relaxed, vrolijk dorp is. Ik erger me aan mensen die denken dat het hier gevaarlijk is. Wandel naar het Wilhelmina Dok en drink daar rustig een kop koffie. Loop door de parken en ga naar een mooi museum.

JOHANNES VAN DAM

Naar het Rijksmuseum, het Stedelijk Museum, het Van Gogh Museum, het Scheepvaartmuseum en de Hermitage. Daarna een rondvaart door de grachten. Voor de beste kroketten in Amsterdam moet je naar banketbakkerij Holtkamp aan de Vijzelgracht.

TYGO GERNANDT

Gewoon de stad over je heen laten komen. Je loopt het Centraal Station uit en je blijft gewoon lopen. Wees jezelf en doe waar je zin in hebt, zou ik willen adviseren.

ELLEN HOOG

De negen straatjes bezoeken. Als ik in het buitenland ben zoek ik zelf ook dat sfeertje op. De pleintjes, de terrasjes en de grachten geven een heel mooi beeld van Amsterdam.

YOUP VAN 'T HEK

Om vijf uur 's ochtends in een bootje door de stad varen. De studenten gaan dan naar huis, de hoeren gaan naar bed, ook om te slapen, en de stad wordt tegelijkertijd wakker. Dat is echt geweldig. Stap op de fiets en ga ergens eten waar je nog nooit eerder bent geweest zonder te reserveren.

LANGE FRANS

Een rondvaart door de grachten. Gewoon een uurtje naar het bandje luisteren en al het moois bewonderen.

117

MARYAM HASSOUNI

Die moet absoluut de verschillende musea bezoeken en wandelen langs de grachten. En in de winter hier op het Museumplein een oliebol eten, dat vind ik een ontzettend mooi Nederlands en Amsterdams tafereel.

PETER BEENSE

Cafés zoals die van mij bezoeken. Laat mensen uit het buitenland eens een echt avondje Amsterdam beleven, met Amsterdamse muziek en gezelligheid.

KLUUN

Wel de clichédingen zoals de grachten, coffeeshops en de Wallen, maar ook de niet-bekende plekken, zoals Harrie's Koffiehuis. Daar is in dertig jaar niets veranderd, alleen Harrie is wat ouder geworden. Daar komt nog een enclave van oude echte Amsterdammers. Dat geldt ook voor Café Rooie Nelis in de oude Jordaan. En ik zou natuurlijk ook Paradiso aanraden. Een mix dus van clichés en goed bewaarde geheimen.

HUMBERTO TAN

De negen straatjes. Mooi hoe ze die straatjes aan elkaar hebben gekoppeld en nu als gebied in de markt zetten. Als je maar een uur de tijd zou hebben om in Amsterdam rond te lopen, ga dan de negen straatjes bekijken.

MARTE RÖLING

Wandelen over de grachten, naar musea, het Paleis op de Dam vanbinnen bekijken, een tochtje met de rondvaartboot en naar het Rembrandthuis. Ik ga zelf graag naar het Allard Pierson Museum, een omgeving zoals een museum hoort te zijn met van die krakende vloeren en een mooie collectie oudheden.

BENNIE MULLER

De warme buurt in gaan. Dat is wat de meesten doen, dat vindt men leuk. Ik ben ooit met vrienden uit Israël naar Casa Rosso geweest, ze geloofden hun ogen bijna niet. Het is alweer twintig jaar geleden, maar als ik ze nu spreek beginnen ze daar nog over.

REINBERT DE LEEUW

Veel kunst bekijken en naar het theater en de opera gaan. Er is wat dat betreft echt veel te beleven. Daarnaast een wandeling door het centrum maken, dan komt er een enorme geschiedenis op je af. Zoiets moet je ondergaan.

NILGÜN YERLI

Naar het Begijnhof natuurlijk! Dat moet iedereen zien. De twee kerken die er staan zijn prachtig. Het Anne Frank Huis is ook een must. En ga wandelen over de grachten. Begin bij de Prinsengracht en verdwaal. Verder hebben we natuurlijk ook fantastische musea, daar moet je ook naartoe. En ga tot slot naar de Supperclub, voor een geweldige ervaring qua eten, drinken en entertainment.

FRANS MOLENAAR

De grachten en de rondvaartboten. Ik ben enorm vaak op zo'n boot geweest, heerlijk! Je ziet de meest fantastische dingen en je wordt niet moe.

IVO NIEHE

Je moet naar Ziggo Dome. Alleen al vanwege het waanzinnig goede geluid. Toen ik Sting het nummer Fragile hoorde spelen leek het wel of ik thuis tussen twee speakers zat.

NALDEN

Je moet een clubavond in Trouw aan de Wiboutstraat meemaken, dat is echt supervet. Ze hebben een progressieve en elektronische muziekprogrammering met veel dope dj's en artiesten. Ik vind het gebouw met zijn industriële uitstralingen echt sick, daar word ik vrolijk van. En naar Hotel de Goudfazant, daar komen veel creatieve mensen en de sfeer is er altijd relaxed.

GERDI VERBEET

De buurten van Plan Zuid: de Stadionbuurt, Rivierenbuurt en de Apollobuurt. Allen ontworpen door Berlage en gebouwd vanaf 1917. Toeristen zoeken de grachten en het red light district zelf wel op. Mooie sociale woningbouw gemengd met duurdere huizen biedt veel kansen aan de bewoners.

JOOP ROOZE

Naar Artis. En als je een goede Amsterdammer bent moet je één maal per kwartaal naar Artis. Dat moet blijven bestaan. De dierentuin is onlosmakelijk verbonden met Amsterdam.

HUUB OOSTERHUIS

Naar het Stedelijk Museum, het Rijksmuseum, het Van Gogh Museum, de Hermitage en Carré. Carré staat bovendien ook nog eens op een van de mooiste plekken van Amsterdam.

ISIS VAN DER WEL

Ruigoord natuurlijk!

BERNARD WELTEN

Een toerist moet altijd vanaf het water naar de stad kijken. In een rondvaartboot de grachten af geeft zo'n mooi beeld van de stad.

RICHARD WITSCHGE

De Wallen op, musea bezoeken en over de grachten lopen.

Dankwoord

120

De makers hebben met veel plezier en enthousiasme aan Mijn Plek Amsterdam gewerkt.

Een aantal mensen is tijdens dat proces belangrijk en betrokken geweest. Zichtbaar en onzichtbaar. Die mensen willen wij graag bedanken.

Onze uitgever Suzanne Paskamp sloot op precies het goede moment bij Mijn Plek Amsterdam aan en heeft ons op een prettige, persoonlijke en professionele manier naar het eindresultaat geleid.

Uiteraard zou dit boek niet bestaan zonder de medewerking van de geïnterviewden. Wij danken de 27 Amsterdammers voor de tijd die zij voor ons hebben gemaakt en voor de openhartige en persoonlijke manier waarop zij over hun Amsterdam met ons hebben gesproken.

Tot slot is de steun van onze familie en geliefden een onmisbare factor geweest.

Voor Chris Heijmans: Kevin Storm, Marianne Jansen, Henk Heijmans, Emmy Heijmans en Martha Heijmans.

Voor Robert Koster: Fleur Shekel, Leo Koster en Nelleke Koster.

Voor Edo van der Goot: Cécile Koenig, Laurens van der Goot, Esther Gemser, Lenneke van der Goot, Clara de Mik, Yola de Mik, Iris Haeck, Tjalling van der Goot en Margriet Karsten.

RECENSIE EXEMPLAAR

104

92

84

16

40

80

72

88

76

48

56

20

36

28

64

52

100

96

44

32

12

108

68

8

72

24

60

mijn plek Amsterdam

In 'Mijn Plek Amsterdam' nemen 27 bekende Amsterdammers u mee naar hun favoriete plek in de stad. Ze vertellen wat deze plek en Amsterdam als stad voor hen betekenen.

Daarnaast geven zij tips voor interessante en leuke uitstapjes. Met dit boek maakt u op een bijzondere wijze kennis met Amsterdam en ontdekt u wat deze stad zo uniek maakt.

Edo van der Goot (1981)
is freelance journalist.
Met de interviews wil
hij een caleidoscopisch
beeld van de hoofdstad
neerzetten.

Robert Koster (1982)
is cameraman en editor.
Hij waande zich tijdens
het werken aan dit boek
op een ontdekkingsreis
door een stad die hij al
dacht te kennen.

Chris Heijmans (1983)
is freelance fotograaf.
Haar foto's laten de vele
gezichten van Amsterdam
zien.

